

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

30.10.2020 № 2208

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо методології особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти

Загальні положення

1. Ці Методичні рекомендації щодо методології особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти (далі – Рекомендаційна методологія) розроблено відповідно до Закону України “Про публічні закупівлі” з метою підвищення ефективності закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти та дотримання принципів здійснення публічних закупівель.

Рекомендаційна методологія містить рекомендації щодо:

1) основних вимог під час розроблення тендерної документації із урахуванням специфіки предмета закупівель товарів і послуг (далі – закупівля) у сфері організації харчування в закладах освіти;

2) особливостей здійснення закупівель товарів, які включені до розділу ДК 021:2015-15000000-8 “Продукти харчування, напої, тютюн та супутня

продукція” (далі – Товари), та послуг за кодами ДК 021:2015-55520000-1 “Кейтерингові послуги”, ДК 021:2015-55510000-8 “Послуги їдалень” (далі – Послуги).

2. Ця Рекомендаційна методологія базується на комплексному аналізі проблематики здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти та спрямована на уникнення потенційних ризиків, пов’язаних із недобросовісною конкуренцією між учасниками процедури закупівлі, дискримінаційними кваліфікаційними критеріями, недотриманням зобов’язань учасником процедури закупівлі перед замовником за договором про закупівлю, ознаками змови, зловживанням оскарженнями, що виявлені під час закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти.

3. Мета цієї Рекомендаційної методології полягає у підготовці рекомендацій щодо розроблення єдиного підходу до організації закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти, підготовки тендерної документації та проекту договору про закупівлю.

4. Ця Рекомендаційна методологія розроблена, щоб допомогти замовникам під час здійснення відповідних закупівель організувати та проводити процедури закупівлі із дотриманням принципів максимальної економії, ефективності та пропорційності, добросовісної конкуренції, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, недискримінації учасників процедури закупівлі та рівного ставлення до них, об’єктивного та неупередженого визначення переможця процедури закупівлі та запобігання корупційним діям і зловживанням.

5. Ця Рекомендаційна методологія складається із розділів, які містять конкретизовані рекомендації щодо встановлення вимог до учасників процедури закупівлі та предмета закупівлі, що можуть використовуватися замовниками під час підготовки тендерної документації, ураховуючи очікувану вартість предмета закупівлі, обсяги закупівлі та специфіку предмета закупівлі в конкретних випадках.

6. Рекомендаційна методологія може застосовуватися під час здійснення спрощених закупівель.

7. У цій Рекомендаційній методології терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон) та “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” (далі – Закон про безпечність).

Рекомендації щодо організації закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти

8. Перед початком проведення процедури закупівлі замовник, керуючись принципами здійснення публічних закупівель та недискримінації учасників, визначених статтею 5 Закону, планує закупівлю, визначає предмет закупівлі та його очікувану вартість.

Учасники процедури закупівлі (резиденти та нерезиденти) усіх форм власності та організаційно-правових форм беруть участь у процедурах закупівель на рівних умовах.

Замовники мають забезпечити вільний доступ усіх учасників процедури закупівлі до інформації про закупівлю, передбаченої Законом.

9. Замовник керується вартісними межами, встановленими частиною першою статті 3 Закону.

10. Закупівля здійснюється відповідно до річного плану закупівель.

Планування та інші передумови здійснення закупівель передбачені статтею 4 Закону. Оприлюднення річного плану закупівель замовниками заздалегідь, наприклад, на початку року, може сприяти підвищенню рівня конкуренції серед учасників процедури закупівлі та результативності тендеру.

11. Для забезпечення ефективного планування, успішного проведення закупівель та досягнення максимальної економії замовникам рекомендовано проводити попередні ринкові консультації з метою аналізу ринку, у тому числі запитувати й отримувати рекомендації та інформацію від суб'єктів

господарювання, а під час визначення очікуваної вартості предмета закупівлі використовувати Примірну методику визначення очікуваної вартості предмета закупівлі, затверджену наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18.02.2020 № 275 (зі змінами) (далі – Примірна методика).

Попередні ринкові консультації можуть проводитися через електронну систему закупівель шляхом надсилання запитань замовником та отримання відповідей від суб'єктів господарювання або шляхом організації відкритих зустрічей з потенційними учасниками процедури закупівлі.

Проведення попередніх ринкових консультацій замовником не вважається участю суб'єктів господарювання в підготовці вимог до тендерної документації.

12. Очікувану вартість предмета закупівлі рекомендовано визначати з урахуванням вимог пунктів 1 – 3 розділу III Примірної методики та рішення органів місцевого самоврядування (у разі наявності відповідного рішення).

13. Під час розміщення в електронній системі закупівель інформації про предмет закупівлі замовник має визначати код національного класифікатора України ДК 021:2015 “Єдиний закупівельний словник” відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 708, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.06.2020 за № 500/34783, за показником четвертої цифри.

Наприклад, у разі закупівлі твердого сиру, замовником вказується код ДК 021:2015-15540000-2 Сирні продукти (конкретна назва – “Твердий сир”).

14. Відповідно до законодавства у сфері публічних закупівель замовник може визначити окремі частини предмета закупівлі (лоти) за показниками четвертої – восьмої цифр ДК 021:2015 “Єдиний закупівельний словник”, за обсягом, номенклатурою, місцем поставки предмета закупівлі. Відповідно до вимог Закону обсяг та кількість є тотожними поняттями.

15. Замовник відповідно до статті 10 Закону самостійно та безоплатно через авторизований електронний майданчик оприлюднює в електронній системі закупівель інформацію про закупівлю відповідно до Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 11.06.2020 № 1082, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.07.2020 за № 610/34893.

Рекомендації щодо підготовки тендерної документації

16. Перелік інформації, яку має містити тендерна документація, наведений у статті 22 Закону.

17. Замовником у тендерній документації зазначаються умови щодо надання інформації та способів підтвердження відповідності учасників процедури закупівлі, установленим кваліфікаційним критеріям, та відсутності підстав, установлених статтею 17 Закону.

18.3 метою створення умов для добросовісної конкуренції серед потенційних учасників процедури закупівлі замовнику, під час формування тендерної документації, рекомендовано варіювати кількість необхідних документів залежно від складності предмета закупівлі, розміру очікуваної вартості предмета закупівлі з дотриманням принципу пропорційності.

19. Рекомендовано у тендерній документації конкретизувати вимоги щодо подання документів у складі тендерних пропозицій іноземними учасниками процедури закупівлі або надання відповідної інформації, у разі якщо такі документи не передбачені законодавством країни, у якій зареєстровані такі учасники, з метою забезпечення застосування принципів здійснення публічних закупівель, таких як добросовісна конкуренція серед учасників процедури закупівлі, недискримінація таких учасників та рівне ставлення до них.

20. У разі якщо учасниками процедури закупівлі є нерезиденти, такі учасники можуть надавати замовнику документи та інформацію на

підтвердження відповідності встановленим у тендерній документації вимогам, з урахуванням законодавства країни реєстрації такого учасника.

21. У разі участі об'єднання учасників підтвердження відповідності кваліфікаційним критеріям здійснюється з урахуванням узагальнених об'єднаних показників кожного учасника такого об'єднання на підставі наданої об'єднаннями інформації.

22. Під час визначення вимог до учасників процедури закупівлі необхідно враховувати норми Закону про безпечність та зазначати відповідну інформацію в тендерній документації відповідно до частини третьої статті 22 Закону.

Рекомендації щодо кваліфікаційних критеріїв

23. Замовник може установити такі критерії:

1) наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;

2) наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;

3) наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);

4) наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю.

24. Замовники не мають права встановлювати жодних дискримінаційних вимог до учасників процедури закупівлі.

Відповідно до статті 24 Закону фізична/юридична особа має право звернутися через електронну систему закупівель до замовника за роз'ясненнями щодо тендерної документації та/або з вимогою щодо усунення порушення під час проведення закупівлі.

25. Учасниками процедури закупівлі можуть бути резиденти або нерезиденти, у тому числі об'єднання учасників.

26. Замовник може передбачити в тендерній документації можливість для учасників процедури закупівлі підтверджувати такі кваліфікаційні критерії: наявність обладнання, матеріально-технічної бази та технологій, наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, шляхом залучення потужностей інших суб'єктів господарювання, як субпідрядників/співвиконавців.

**Наявність в учасника процедури закупівлі обладнання,
матеріально-технічної бази та технологій**

27. У разі якщо замовником встановлюється такий кваліфікаційний критерій, як наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій для виробництва і (або) постачання предмета закупівлі, для підтвердження цього кваліфікаційного критерію замовником в тендерній документації може зазначатися перелік обладнання та матеріально-технічної бази, які необхідні та достатні для надання Послуги та постачання Товарів.

28. Для підтвердження наявності в учасника процедури закупівлі відповідного обладнання та матеріально-технічної бази (складів, приміщень, харчоблоків, транспортних засобів, холодильного обладнання тощо) в тендерній документації рекомендовано передбачити подання таким учасником інформації про наявність техніки, обладнання, приміщень, складів, транспортних засобів, холодильного обладнання, тощо та копій документів, які підтверджують їх наявність та правовий статус (володіння, користування тощо).

29. До документів, копії яких надаються учасником процедури закупівлі, що підтверджують правовий статус набуття (володіння, користування) складів, приміщень, харчоблоків можуть належати:

1) договори про право власності або інші правочини, що підтверджують право власності учасника процедури закупівлі на об'єкти матеріально-технічної бази, завірені належним чином таким учасником;

2) договори оренди/суборенди, лізингу/сублізингу об'єктів матеріально-технічної бази та інші правочини, передбачені законодавством (у разі, якщо об'єкти матеріально-технічної бази належать учаснику процедури закупівлі не на праві власності), завірені належним чином таким учасником;

3) акти приймання-передачі об'єктів матеріально-технічної бази або інші документи, передбачені умовами договорів, зазначених у цьому підпункті, або законодавством, що підтверджують передання учаснику процедури закупівлі об'єктів матеріально-технічної бази, у тому числі передбачені умовами договорів суборенди, сублізингу та інших правочинів, стороною якого є третя особа, яка не є власником техніки, завірені належним чином таким учасником.

30. Учасникам процедури закупівлі необхідно підтверджувати у складі тендерних пропозицій інформацію щодо наявності експлуатаційного дозволу для потужностей з виробництва та/або зберігання харчових продуктів тваринного походження або державної реєстрації потужностей з виробництва та/або обігу харчових продуктів у випадках, визначених відповідно статтями 23 та 25 Закону про безпечність. Дана інформація зазначена у реєстрі операторів ринку та потужностей, на які видано експлуатаційний дозвіл, та державному реєстрі потужностей операторів ринку, що оприлюднені на офіційному веб-сайті Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Під час закупівлі кейтерингових послуг або Товарів замовник у тендерній документації може передбачати необхідність надання інформації про впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) на потужностях.

31. До документів, копії яких надаються учасником процедури закупівлі, що підтверджують правовий статус набуття (володіння, користування) транспортним засобом можуть відноситися:

1) свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу або інший документ, який відповідно до законодавства, посвідчує право власності (обліку), завірені належним чином;

2) договори оренди/суборенди, лізингу/сублізингу транспортного засобу та інші правочини, передбачені законодавством (у разі, якщо транспортний засіб належить учаснику процедури закупівлі не на праві власності), завірені належним чином таким учасником;

3) акт приймання-передачі транспортного засобу або інші документи, передбачені умовами договорів, зазначених у цьому пункті, або законодавством, що підтверджують передачу учаснику процедури закупівлі транспортного засобу, у тому числі передбачені умовами договорів суборенди, сублізингу та інших правочинів, стороною якого є третя особа, яка не є власником транспортного засобу, завірені належним чином таким учасником;

4) документ, копія якого належним чином завірена власником транспортного засобу, що підтверджує його право власності на транспортний засіб, у разі якщо учасником процедури закупівлі отримано зазначений транспортний засіб за договором суборенди, сублізингу або іншим правочином, стороною якого є третя особа, яка не є власником транспортного засобу;

5) договори суборенди, сублізингу транспортного засобу або інші правочини, укладені власником з третьою особою, яка не є власником транспортного засобу, та які підтверджують право орендодавця, лізингодавця та цієї третьої особи надавати її у користування, завірені належним чином таким учасником.

32. Договори та інші правочини, передбачені законодавством, мають бути чинні на день подання тендерної пропозиції та містити умови про можливість

пролонгації строку їх дії на строк надання відповідних Послуг чи постачання Товарів, у разі якщо їх строк менше строку договору про закупівлю.

Наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід

33. У разі якщо замовником установлюється такий кваліфікаційний критерій, як наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, інформація для підтвердження цього кваліфікаційного критерію може подаватися таким учасником у вигляді довідки.

34. Інформація, зазначена у довідці, може бути підтверджена копіями документів, завіреними учасником процедури закупівлі:

1) трудових книжок; або

2) наказів про призначення на посаду, наказів про сумісництво (за наявності); або

3) цивільно-правових угод з особами, що будуть задіяні учасником процедури закупівлі протягом усього терміну виконання договору про закупівлю; або

4) інших документів, передбачених законодавством, та які підтверджують наявність правовідносин учасника процедури закупівлі з відповідними працівниками.

35. Рекомендовано передбачати в тендерній документації подання копій документів про освіту відповідних працівників, документального підтвердження проходження такими працівниками навчання з питань гігієни та розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) та копії чинних медичних книжок з відмітками про проходження ними обов'язкового профілактичного медичного огляду.